

Datum: 17 maart 2020 Nr.: 234458

Van: het college van burgemeester en wethouders

Aan: de raad van de gemeente Roosendaal

Kopie aan:

Onderwerp: Handelingskader PFAS

Bijlage: Handreiking toepassing PFAS houdende grond en baggerspecie Noord-Brabant, gezamenlijke omgevingsdiensten Noord-Brabant

Inleiding

Het grondverzet loopt vertraging op omdat op 8 juli 2019 door het Ministerie van Infrastructuur & Waterstaat een "Tijdelijk handelingskader voor hergebruik van PFAS-houdende grond en baggerspecie" is gepubliceerd. Door deze maatregel wordt verdere verspreiding van PFAS (verontreinigende stoffen die persistent (breken o.a. niet of nauwelijks af in het milieu) en toxisch (schadelijk voor mens en milieu) zijn) in de buitenruimte tegen gegaan. Omdat PFAS zo wijd verspreid in de bodem voorkomt, werd het onmogelijk om grond tegen redelijke kosten kwijt te raken. Daardoor heeft de uitvoering van bouw- en civiele projecten vertraging opgelopen.

In afwachting van ruimere landelijke waarden hebben de drie omgevingsdiensten in Noord-Brabant namens 56 Brabantse gemeenten (waaronder de OMWB voor Roosendaal) een handreiking PFAS opgesteld. Dit hebben zij gedaan om bij deze landelijke achtergrondwaarden toch grondverzet tegen redelijke kosten mogelijk te maken. In deze handreiking worden tijdelijke (lokale) achtergrondwaarden gegeven met betrekking tot in de bodem aangetroffen PFAS-verbindingen waarbij het op een verantwoorde en getoetste manier toch mogelijk is grond/baggerverzet uit te voeren.

Op 29 november 2019 zijn de tijdelijke landelijke waarden door het Ministerie naar boven bijgesteld. Het College heeft de Brabantse achtergrondwaarden als tijdelijke leidraad bij het grondverzet vastgesteld. Een van die Brabantse achtergrondwaarden, die voor PFOA, overschrijdt de nieuwe landelijke waarde.

Komende zomerperiode zal de Bodemkwaliteitskaart ter vaststelling worden aangeboden. In deze kaart staan per locatie de gegevens van de bodemsamenstelling vermeld, inclusief de gemeten PFAS-waarden. De OMWB gaat deze kaart opstellen. De Handreiking kan vervallen als de Bodemkwaliteitskaart wordt vastgesteld.

Doel

Met de vaststelling van de Brabantse achtergrondwaarden is er weer ruimte voor bouw- en infrastructurele projecten om grond/bagger te verzetten. De grond of bagger die niet voldoet aan deze nieuwe normen moet alsnog worden afgevoerd naar een groundbank.

Informatie

Grondverzet kan weer plaatsvinden

Door de grote zorgvuldigheid waarmee de handreiking is opgesteld is er weer grondverzet mogelijk, maar wel onder toezicht van de OMWB. Op deze manier zijn zowel het milieu als het duurzaamheidsaspect (hergebruik van grond/bagger) geborgd. Ten opzichte van de door het Ministerie bijgestelde landelijke waarden ligt alleen de in de Handreiking geadviseerde waarde voor PFOA (één van de vier stoffen binnen PFAS) hoger. De waarde ligt nog steeds ruim onder de risicogrenzen van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM).

Gemeenten mogen in beleid lokale achtergrondwaarden vaststellen

De gemeente heeft de bevoegdheid lokale achtergrondwaarden vast te stellen. Voordeel hiervan is dat de lokale achtergrondwaarden specifiek op West-Brabant van toepassing zijn. Door de bijgevoegde handreiking vast te stellen door het college, gaan de regionale achtergrondwaarden ook gelden voor de Gemeente Roosendaal.

De minister heeft in juli 2019 landelijke achtergrondwaarden vastgesteld. Deze zijn een vangnet voor situaties waarin de bodemkwaliteitskaarten en achtergrondwaarden bij gemeenten ontbreken. De gemeente kan dan terugvallen op deze landelijk vastgestelde achtergrondwaarden. De minister geeft in haar kamerbrief in november 2019 aan dat het van belang is dat de gemeente lokale

bodemkwaliteitskaarten vaststelt conform het gedecentraliseerde bodembeleid. Immers, daar waar lokale achtergrondwaarden bekend zijn, mag grond worden toegepast tot die waarden, met een maximum van 3-7-3 µg/kg droge stof voor respectievelijk PFOS, PFOA en de andere PFAS-stoffen).

Er zijn geen humane en ecologische risico's

Bij het vaststellen van de nieuwe landelijke achtergrondwaarden heeft het RIVM bekeken of er voldoende bescherming wordt geboden voor mens en milieu. Het RIVM geeft aan dat er geen sprake is van risico's voor de gezondheid of overschrijding van effectniveaus voor het ecosysteem. Zo kan binnen verantwoorde normen ruimte worden geboden voor grondverzet. Ook bij de Brabantse achtergrondwaarden zijn geen risico's te verwachten.

Afzet van grond kan duurder worden

De kosten voor het vooronderzoek van aan c.q. af te voeren grond komen ten laste van ieder project. Afhankelijk van de mate van omvang en ernst van de verontreiniging, kunnen de bijkomende kosten sterk variëren. Voor iedere partij die moet worden vervoerd is een partijkeuring vereist (kosten EURO 1.200 à 1.500 per keer). Zodoende worden de kosten per m3 bij kleine partijen relatief erg hoog. Dit staat overigens los van de vast te stellen voorlopige waarde, en wordt pas opgelost wanneer de bodemkwaliteitskaart officieel wordt aangepast.

Afsluiting en ondertekening

Wij vertrouwen erop U hiermede voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Roosendaal,
De secretaris,

De burgemeester,

